

Kratko poročilo o obravnavi in upoštevanju rezultatov 2. posvetovanja v prenovi SPRS

Tri vsebinske delavnice, ki so se odvijale v sklopu 2. javnega posvetovanja o prenovi SPRS 13.10.2015 v Tacnu, na katerih je sodelovalo 140 udeležencev, so bile namenjene pridobitvi predlogov različnih deležnikov za:

- pripravo analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti prostorskega razvoja – SWOT analize,
- oblikovanje vizije o prostoru 2050,
- ter za zasnovo dolgoročnih in kratkoročnih ciljev prostorskega razvoja.

Neposredni in neobdelani rezultati delavnic so predstavljeni v [Poročilu z 2. javnega posvetovanja](#). V tem poročilu sta predstavljeni delovni gradivi SWOT analize ter izhodišča za vizijo, pripravljena na osnovi rezultatov delavnic. Dolgoročni in kratkoročni cilji prostorskega razvoja so v pripravi in bodo objavljeni naknadno, v navezavi na tretje posvetovanje.

[Osnutek SWOT analize](#)

Osnutek SWOT analize v strnjeni obliki povzema ključne poglede in predloge deležnikov o prednostih, slabosti, priložnostih in nevarnosti prostorskega razvoja (ki so v celoti predstavljeni v Poročilu z 2. javnega posvetovanja). Projektna skupina za prenovu SPRS je z vsebinsko zgoščeno analizo rezultate SWOT analize obravnavala po naslednjih vsebinskih sklopih: Poselitev in vloga mest, Povezanost in dostopnost, Kakovost in razpoložljivost virov in narave, Prepoznavnost in identiteta, Upravljanje s prostorom. *Osnutek SWOT je v prilogi 1.*

[Izhodišča za oblikovanje vizije prostorskega razvoja](#)

Izhodišča za oblikovanje vizije prostorskega razvoja Slovenije so bila pripravljena kot povzetek razmišljanj udeležencev delavnice »Vizija - kakšen prostor 2050 si želimo?«. Več kot 200 zbranih predstav o prostoru prihodnosti (ki so v celoti na vpogled v Poročilu z drugega javnega posvetovanja) je bilo najprej povezanih v smiselne sorodne vsebinske sklope, ki so povzeti v kratke zapise.

Predstave deležnikov o prostoru prihodnosti so začetni korak, ki mu v postopku oblikovanja predloga vizije sledijo še drugi. Osnutek predloga vizije bo predstavljen in dopolnjen še na tretjem javnem posvetovanju, predvidoma v marcu 2016. *Izhodišča za oblikovanje Vizije so v prilogi 2.*

PREDNOSTI	SLABOSTI	PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
POSELITEV IN VLOGA MEST² - dobro strukturirano policentrično omrežje središč, ki enakomerno pokriva celotno ozemlje - poselitveno omrežje, v katerem prevladujejo majhna in srednje velika mesta, ki nudijo visoko kakovost življenja, bližino naravnega okolja, dobre možnosti za rekreacijo prebivalcev v stiku z naravo - dobra opremljenost mest (središč) z družbenimi storitvami splošnega pomena, vključno z gospodarsko javno infrastrukturo - pomembna vloga večjih mest kot nosilcev razvoja funkcionalnih urbanih območij z boljšimi institucionalnimi in kadrovskimi potenciali, kot jih imajo podeželska naselja - manjša in srednje velika mesta se lažje prilagajajo na izzive razvojnih in podnebnih sprememb - višja gostota pozidave v mestih omogoča bolj racionalno rabo virov, večjo možnost organizacije javnega prometa in koncentracije storitev splošnega pomena - javne zelene površine in skupni javni prostori v večjih mestih dvigujejo kakovost življenja, omogočajo druženje ter zdrav način življenja	POSELITEV IN VLOGA MEST - šibka vloga slovenskih mest v primerjavi z mesti v sosednjih državah, ni močnih urbanih centrov, ki bi bili dobro vpeti v mednarodne tokove (središča odločanja) - funkcijska nepovezanost naselij (ni skupnega načrtovanja vloge naselij), slabo sodelovanje med mesti na medobčinski in višjih ravneh - slaba opremljenost manjših naselij z javnimi funkcijami, odprtimi javnimi površinami, gospodarsko javno infrastrukturo - organizacijska neprilagojenost – razdrobljenost ponudnikov funkcij (storitve splošnega pomena) slabša njihovo kakovost, dostopnost – (npr. na področju zdravstva) - neustrezna razporeditev stanovanjskega fonda, starost in slaba kakovost stanovanj, pomanjkanje ustreznih vrst stanovanj - razdrobljenost in slaba zasedenosti industrijskih in obrtnih con - suburbanizacija vpliva na zamiranje mestnih središč in selitev storitev na obrobje - praznjenje obmejnih in goratih območij - razpršena poselitev povzroča visoke stroške (gradnja in vzdrževanje infrastrukture, mobilnost ...) - viri hrupa in vibracij v večjih mestih in infrastrukturnih vozliščih (vpliv na kvaliteto življenja)	POSELITEV IN VLOGA MEST - boljše sodelovanje med mesti znotraj funkcionalnih urbanih območij lahko izboljša konkurenčnost slovenskih mest v širšem, makroregionalnem prostoru - krepitev urbanih območij v sosednjih državah lahko spodbudi sodelovanje in dogovarjanje med slovenskimi mesti znotraj funkcionalnih urbanih območij za večjo kritično maso in konkurenčnost ter okrepi povezovanje z mesti v čezmejnem prostoru - krepitev regionalnih središč v policentričnem sistemu poselitve v funkcionalni navezavi na podeželje je priložnost za uveljavitev samooskrbnih in lokalnih oskrbovalnih verig (hrana, energija) - obrniti trend zmanjševanja števila prebivalstva v mestnih središčih ob hkratnem večjem interesu za urbano življenje zaradi prednosti, ki jih življenje v mestih prinaša ob povečani skrbi za kvaliteto okolja (družabno življenje, dostopnost do kulturnih, umetniških ustanov, oskrba, infrastruktura in boljše okolje za zdrav način življenja) - zaostrene razmere na nepremičninskem trgu lahko spodbudijo racionalizacijo razporeditve dejavnosti v prostoru, večjo uporabo degradiranih in prostih površin v obrtnih in proizvodnih conah ter izboljšanje kakovosti storitev - ohranjena poselitev, zlasti na obmejnih območjih lahko pripomore h kreptitvi vidika varnosti države	POSELITEV IN VLOGA MEST - slabljenje vloge slovenskih mest in večanje podrejenosti drugim središčem v makroregionalnem prostoru (npr. selitev sedežev podjetij in sedežev mednarodnih organizacij, izguba vloge odločevalca - nadaljevanje suburbanizacije vodi k propadanju mestnih središč, selitvi dejavnosti iz mestnih središč na obrobje in s tem zmanjšuje privlačnost mest za delo in bivanje - komercializacija mestnih središč (gostinska in turistična ponudba) slabša dostopnost do javnih površin in javnih storitev za prebivalce - nadaljevanje trenda razpršene gradnje in suburbanizacije v funkcionalnih območjih večjih mest dviguje stroške gradnje in vzdrževanja gospodarske javne infrastrukture - prekomerna gostota pozidave (neupoštevanje predpisanih faktorjev zazidave, pozidava zelenih površin) v stanovanjskih območjih zmanjšuje kakovost bivanja - opuščanje in propadanje stavbnega fonda zaradi nadaljevanja praznjenja podeželja, obmejnih in goratih območij - pomanjkanje delovnih mest ter neuskladenost med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela povečuje medregionalne razlike

¹ Na podlagi delavnice SWOT na 2. javnem posvetovanju o prostoru prihodnosti

² Mesta zagotavljajo funkcije tudi za podeželje.

PREDNOSTI	SLABOSTI	PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
PROSTORSKA POVEZANOST IN DOSTOPNOST - večje število središč različnih ravni omogoča dobro dostopnost do storitev v okviru njihovih gravitacijskih območij - zadovoljiva dostopnost do primarne ravni oskrbe in delovnih mest na celotnem območju države (šolstvo, zdravstvo) - dobra dostopnost do storitev splošnega pomena in splošnega gospodarskega pomena v urbanih središčih - dobro razvejano cestno omrežje, vpeto v evropsko transportno omrežje - rastoči trend trajnostne mobilnosti, predvsem hoje in kolesarjenja, v večjih mestih - dobro razvejano energetska omrežje v pretežnem delu države	PROSTORSKA POVEZANOST IN DOSTOPNOST - koncentracija dejavnosti v večjih središčih povečuje razlike med mesti in podeželjem pri osnovni oskrbi (trgovina, banke, delno pošta) - krčenje storitev zlasti na podeželju – zapiranje uradov /podružnic /izpostav zaradi ekonomike in obsega poslovanja znižuje dostopnost do storitev ter povzroča izgubo delovnih mest, kar je zlasti pereče v obmejnih in gorskih območjih - slabo vzdrževano in zastarelo železniško omrežje, počasna prenova oziroma razvoj železniškega omrežja - nedokončana izvedba prometnega omrežja (razvojni osi) ter slabšanje kakovosti cestnega omrežja - slaba povezanost različnih vrst prometa (multimodalnost), tako na področju potniškega kot tudi tovornega prometa - slaba dostopnost javnega potniškega prometa izven večjih mest in nizka kakovost storitev povečujeta odvisnost od osebnega prometa (enostranska dostopnost) in vplivata na nizko motiviranost prebivalcev za uporabo javnega prevoza - slaba pokritost s širokopasovnimi omrežji na podeželju - zmanjševanje prostorske povezanosti naravnih območij zaradi fragmentacije prostora (izgradnja infrastrukture) - pomanjkljivo energetska omrežje (daljnovodi) na določenih območjih (npr. Severna Primorska)	PROSTORSKA POVEZANOST IN DOSTOPNOST - položaj ob / na EU TEN-T omrežju (prometni koridorji) lahko okrepi ključna središča policentričnega urbanega omrežja in s tem gospodarsko konkurenčnost posameznih območij (regij) ter Slovenije kot celote (npr. razvoj logistike, pristaniška dejavnost) - EGTZ (evropska združenja za gospodarsko povezovanje) so priložnost za krepitev povezanosti in konkurenčnosti v čezmejnem prostoru (npr. Slovenija – Italija) v smislu mednarodne dejavnosti - posodobitev železniškega omrežja lahko izboljša konkurenčno prednost slovenskega gospodarstva ter okrepi koprsko pristanišče kot vstopne točke v Sloveniji - dostop do širokopasovnega interneta na celotnem območju Slovenije lahko izboljša možnosti za delo od doma (tudi na podeželju) ter prispeva k manjšim potrebam po dnevni migraciji, izboljša možnosti za uvajanje prilagojenih oblik storitev (npr. javni transport, prevozi na klic) na manj poseljenih območjih - trajnostna mobilnost prispeva k izboljšanju kvalitete okolja, zlasti v mestih, dostopnosti do storitev za prebivalstvo na urbanih in podeželskih območjih ter omogoča razvoj s tem povezanih dejavnosti - vpetost v mednarodna kolesarska omrežja prispeva k večji prepoznavnosti turistične ponudbe slovenskih regij kot zelene destinacije - povezanost malih enot za obnovljive vire energije (OVE) v pametna omrežja lahko izboljša oskrbo z energijo na odmaknjenih območjih (tudi na čezmejni ravni)	PROSTORSKA POVEZANOST IN DOSTOPNOST - nadaljnje slabšanje dostopnosti do storitev in krčenje storitev na podeželju pospešuje praznjenje podeželja - povečevanje tranzitnega tovornega prometa po cestah povečuje onesnaženje okolja in druge eksterne stroške prometa, ne izkoristijo pa se gospodarski potenciali, ki jih tak promet lahko prinaša Sloveniji - preusmeritev komercialno zanimivega tranzitnega prometa mimo Slovenije (železniški in luški promet) zaradi prepočasne izgradnje in posodabljanja infrastrukture ter kakovosti prometnih in logističnih storitev - zaradi odvisnosti prebivalcev od prevoza z osebnimi vozili in staranja prebivalstva se lahko zmanjša mobilnost starejšega prebivalstva, zaradi rasti cen goriv pa se povečuje izpostavljenost revščini - slabo vzdrževanje in pomanjkanje investicij vodi k propadanju infrastrukturnih omrežij in s tem poslabšanju dostopnosti do storitev, varnosti in kakovosti bivanja

PREDNOSTI	SLABOSTI	PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
KAKOVOST IN RAZPOLOŽLJIVOST VIROV³ - razmeroma dobro ohranjeno in kakovostno okolje v velikem delu Slovenije - visoka stopnja naravne ohranjenosti, vzpostavljena omrežja Natura območij, varovalni gozdovi... - pestra kulturna krajina - kakovostni naravni viri, ki pomenijo potencial za gospodarski razvoj, predvsem les, vodni viri, kmetijska zemljišča, biotska raznovrstnost	KAKOVOST IN RAZPOLOŽLJIVOST VIROV - zmanjševanje površin kmetijskih zemljišč (opuščanje kmetijskih zemljišč, zaraščanje in pozidava) - neenakomerna razporeditev vodnih virov (vododeficitarna območja) in slabšanje kakovosti podzemnih voda - slaba izkoriščenost lesa kot vira za industrijo in energetska oskrba - omejene možnosti za proizvodnjo energije iz nekaterih obnovljivih virov ter konfliktnosti z drugimi rabami prostora – hidroenergija, veter - slaba kakovost zraka v mestih	KAKOVOST IN RAZPOLOŽLJIVOST VIROV - dobra izobrazbena struktura prebivalcev Slovenije je konkurenčna prednost za moderen tehnološki razvoj države - razpoložljivost in kakovost virov za kmetijstvo, lesarstvo, energetiko, turizem itd. je priložnost za razvoj zelenega (trajnostnega) gospodarstva (blagovne znamke, nove niše) na podeželju - povečevanje energetske učinkovitosti z organizacijo dejavnosti v prostoru (na področju prometa, komunalnih dejavnosti in obratovanja stavb) je priložnost za zmanjševanje energetske odvisnosti Slovenije, razvoj novih tehnologij, gospodarski razvoj ter preprečevanje energetske revščine - povečevanje snovne učinkovitosti je priložnost za ohranjanje virov, razvoj novih tehnologij, zelenega gospodarstva - raznolikost parkov in ohranjenih naravnih območij je priložnost za dvig prepoznavnosti Slovenije kot zelene in zdrave države - obilico vode (bogato zmogljivost vodnih virov v nekaterih delih Slovenije) se lahko bolje izkoristi kot strateško prednost pri oskrbi prebivalstva in gospodarstva na naših in sosednjih vododeficitarnih območjih	KAKOVOST IN RAZPOLOŽLJIVOST VIROV - netrajnostna raba in prekomerno koriščenje naravnih virov (npr. voda, tla ...) vodi k trajni izgubi potenciala virov za razvoj družbe - prekomerno izkoriščanje, neustrezna ali predimenzionirana lokacija naprav za rabo OVE lahko vodijo k spremembam identitete, fragmentaciji prostora ter omejevanju oziroma zmanjševanju potenciala za druge rabe v prostoru - zmanjševanje kmetijskih (predvsem njivskih) površin zaradi urbanizacije in opuščanja kmetijstva vodi v nadaljnje zmanjševanje pogojev za samooskrbo

³ Narava je obravnavana kot vir.

PREDNOSTI	SLABOSTI	PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
PREPOZNAVNOST IN IDENTITETA - struktura in ohranjenost prostora omogoča visoko kakovost življenja - pestrost in ohranjenost naravnih in kulturnih krajin, podeželja in etnoloških posebnosti - značilni regionalni tipi arhitekture	PREPOZNAVNOST IN IDENTITETA - nezmožnost izkoristiti prepoznavnost prostora kot temelja za razvoj - sloves države z veliko administrativnimi ovirami; malo tujih investicij - opuščanje kmetijskih površin povzroča zaraščanje kulturne krajine in zmanjšuje krajinsko privlačnost in pestrost - kakovostne tipologije naselij se premalo upoštevajo pri načrtovanju širitev naselij, izginjajo prepoznavni arhitekturni vzorci - suburbanizacija briše meje med mesti in podeželjem, s tem pa zmanjšuje prepoznavne značilnosti prostora - nepriljučna podoba naselij in ne vzdrževane javne površine v mnogih naseljih - vizualna degradacija krajine zaradi umeščanja oglaševalskih panojev v naravnem okolju, protihrupnih ograj, postavljanja enostavnih objektov izven naselij itd.	PREPOZNAVNOST IN IDENTITETA - usmerjenost v trajnostno gradnjo in lokalne vire je priložnost za ohranjanje arhitekturnih in krajinskih raznolikosti slovenskih regij v okviru obstoječih ali kvalitetnih novih struktur in vsebin - arhitekturna in krajinska prepoznavnost in identiteta prostora v navezavi na lokalno samooskrbo sta priložnost za razvoj turizma in podpornih dejavnosti na podeželju - obstoječa strokovna gradiva in podpora strokovnjakov lahko okrepijo zavedanje in znanje o prepoznavnosti in identiteti območij kot potencialov za ustvarjanje novih gospodarskih priložnosti na lokalni in regionalni ravni	PREPOZNAVNOST IN IDENTITETA - nekritični vnos tujih arhitekturnih tipov, vzorcev in ureditev vodi do nadaljevanja razvrednotenja in izgube prostorske identitete grajene strukture (naselij) - širitev pozidave izven naselij in širjenje mestnih tipologij na podeželje vodi k nadaljnji degradaciji krajine - nadaljevanje trenda zaraščanja krajine vodi k izgubi tradicionalne identitete podeželja - nadaljnje zmanjševanje javnih prostorov v mestih vodi v zmanjšanje identifikacije prebivalcev s svojim življenjskim prostorom

PREDNOSTI	SLABOSTI	PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
UPRAVLJANJE S PROSTOROM - tradicija prostorskega načrtovanja - pokritost države s prostorskimi akti - decentralizirana organizacija državne uprave omogoča učinkovito upravljanje s prostorom na lokalni ravni - uveljavljeni sistemi upravljanja okolja (gospodarske javne službe s področja okolja) - kakovostne strateške usmeritve v SPRS	UPRAVLJANJE S PROSTOROM - slabo izkoriščen prostor (degradirana urbana območja) znotraj naselij - pomanjkanje dostopnih in funkcionalno povezanih zelenih in javnih površin za zdrav življenjski slog v mestih - urejanje prostora poteka glede na lastništvo zemljišč, in ne glede na racionalno/smotrno razporeditev dejavnosti - težavno usklajevanje različnih, prepletajočih si podrobnejših posameznih vrst namenskih rab prostora kot posledica različnih interesov v prostoru - problematika neusklojenega usmerjanja razvoja na lokalni ravni zaradi odsotnosti regionalne ravni - javne koristi prostorskega načrtovanja v javnosti slabo (ali sploh ne) prepoznane - izvajanje prostorske politike pogosto ovira sindrom »ne na mojem dvorišču« - odsotnost enovitega prostorskega informacijskega sistema, ki bi bil dobra podpora sprejemanju odločitev o prostorskem razvoju, pripravi ter sprejemanju in uresničevanju prostorskih aktov na vseh ravneh - pomanjkanje informacij in strokovnih podlag za določanje poplavnih, erozijskih, plazovitih in plazljivih območij ima za posledico gradnjo na nevarnih območjih - pomanjkanje instrumentov za usmerjanje razvoja (prostorski / gospodarski) in ustreznih ukrepov zemljiške politike - pomanjkanje stroke s področja prostorskega načrtovanja otežuje celostno obravnavo prostora (nerazumevanje širšega konteksta) - odsotnost vizije in pomanjkanje stroke, slaba kadrovska usposobljenost (212) občin, zlasti malih, zaradi česar tudi odločevalci nimajo dobrih informacij za sprejemanje odločitev	UPRAVLJANJE S PROSTOROM - pravočasno odzivanje na izzive in probleme s strani izobraževalnih institucij lahko zagotovi večji pomen in vlogo urbanistične stroke ter nudi podporo informiranemu odločanju - boljše sodelovanje in dogovarjanje med deležniki lahko okrepi razvojne priložnosti in omogoča lažje razreševanje konfliktov v gravitacijskih in širših območjih (npr. dogovarjanje med severno-jadranskimi pristanišči lahko izboljša razvojne priložnosti koprškega in drugih pristanišč na mednarodni in čezmejni ravni) - pravočasno obveščanje in vključevanje različnih deležniških skupin v razprave o razvojnih vprašanjih s strani vladnih služb lahko okrepi lastništvo ukrepov na posameznih ravneh in s tem prispeva k boljšemu izvajanju/boljših rezultatih - spodbujanje iskanja sinergij med nosilci politik in resorji v okviru priprave prostorskih politik na različnih ravneh spodbudi oblikovanje skupnih ukrepov in s tem okrepi izvajanje tako prostorskih kot tudi resornih politik v smislu boljšega funkcioniranja prostora (npr. urbanistične zasnove mest v podporo zdravega načina življenja – zelene površine, pešpoti, zelena infrastruktura, infrastruktura za javni promet in druge vrste trajnostne mobilnosti, podprto z enotno vozovnico, revitalizacija in prenova degradiranih urbanih območij za izboljšanje kvalitete življenja v mestih in preprečevanje neracionalnega širjenja na nove površine ipd.) - izboljšanje pogojev za življenje in delo, zlasti na področju storitev splošnega pomena, IKT in povezanosti, v obmejnih območjih s spodbujanjem zelenih obratov na podeželju, bi lahko prispevalo k učinkovitejšem upravljanju obmejnih območij	UPRAVLJANJE S PROSTOROM - usmerjenost na projektno reševanje problemov in pomanjkanje celovitega pristopa k razvojnim izzivom (npr. podnebnim spremembam z regionalno specifičnim vplivom, naravnim nesrečam) - slabi učinkovito upravljanje s prostorom - ustanavljanje novih majhnih občin povzroča fragmentacijo upravljanja s prostorom ter zaradi kadrovskih in drugih primanjkljajev otežuje pripravo dobrih strokovnih rešitev - pogosto spreminjanje zakonodaje ter pomanjkanje nadzora nad izvajanjem zakonskih določil vpliva na nadaljnjo slabitev področja urejanja prostora in njegove vloge v družbi - omejenost sredstev za investicije v obdobju krize lahko vodi v izbor rešitev, ki so ekonomsko ugodnejše, manj pa upoštevajo druge vidike (npr., prostorske, okoljske (ranljivost prostora), funkcionalne, družbene ...)

	- na UE primanjkuje strokovnega kadra s področja arhitekture, krajinske arhitekture, urbanizma - pomanjkanje skupne razvojne vizije in ciljev ter neuskklajenost javnih politik povzročajo prekomerno zaščito sektorskih politik, nezmožnost doseganja kompromisnih rešitev in dolgotrajni postopki - nekoordinirano in nepovezano načrtovanje istovrstne infrastrukture (npr. prometne) vodi do neracionalnih projektnih odločitev - pomanjkanje medsektorskega in mednivojskega usklajevanja pri ključnih projektih, ki so pomembni za državo in regije - veliko nelegalnih posegov v prostor, pomanjkanje nadzora in sankcij ter ciklična legalizacija jemljejo verodostojnost sistemu in procesu prostorskega planiranja v Sloveniji - pomanjkanje sodelovanja in povezovanja med občinami in regijami - slabo izvajanje obstoječih strategij v praksi in pomanjkanje nadzora nad izvajanjem prostorske zakonodaje in politike - pogosto spreminjanje prostorske zakonodaje vpliva na kvaliteto načrtovanja in varnost investitorjev - kronično pomanjkanje finančnih virov za izvajanje prostorske politike - neurejeno lastništvo in upravljanje javnih površin, slabo gospodarjenje z nepremičninami v javni lasti - zemljiško knjižna neurejenost lastnine in pogostost napak v evidencah	- dobre izkušnje prostorskega načrtovanja na kopnem uporabiti za načrtovanje rab in dejavnosti na morju - uveljavitev prostorskega načrtovanja na regionalni ravni lahko prispeva k večji usklajenosti med prostorskimi potenciali in možnostmi ter izboljša doseganje ciljev prostorskega razvoja na tej ravni	

Slovenija je **varna država**, ki zagotavlja **blaginjo in zadovoljstvo prebivalcev v zdravem okolju**. Ljudje živijo v tesnem stiku z naravo, tudi mesta so zelena, uporabljene so mnoge na naravnih procesih temelječe tehnološke in upravljavske rešitve.

Slovenija je **energetsko samooskrbna**. V gospodarstvu prednjačijo visoka tehnologija, v trajnostni razvoj usmerjene **dejavnosti** in čista industrija, ki uporablja zelene tehnologije ter načela krožnega gospodarstva.

Državljanji so **ponosni na prostor Slovenije** in sodelujejo z vsemi ostalimi deležniki in stroko pri oblikovanju javne politike urejanja prostora in njenemu izvajanju.

Slovenska mesta in naselja so urejena in prijetna za življenje. Njihovo upravljanje je participativno in trajnostno naravnano z upoštevanjem prostorskih in klimatskih danosti samooskrbe s hrano, vodo in energijo. Odlikuje jih moderna in dobra arhitektura ter visoka kakovost bivanja v novo zgrajenih in prenovljenih zgradbah. Javni prostori so urejeni in živahni. Prebivalci imajo ob vsakem času zagotovljen dostop (elektronsko, peš, s kolesom ali javnim potniškim prometom) do vseh storitev. Osebna vozila so redka.

V **poselitveni strukturi** prevladujejo manjša naselja in nekaj večjih urbanih centrov, ki med seboj dobro sodelujejo in se povezujejo pri reševanju skupnih izzivov. Proces suburbanizacije se zaustavlja. Dnevne migracije so se zaradi bližine zaposlitvenih centrov občutno zmanjšale.

Prebivalci so dobro mobilni in za to uporabljajo **najnovejša prevozna sredstva**, ki omogočajo hitro, zanesljivo, varno in okoljsko neoporečno dostopnost. Železniško omrežje je razvejano in podprto z visoko tehnologijo in sodobnimi vlaki. Železniški promet je urejen, pogost in hiter. Transitni tovorni promet poteka po železnici.

Poselitev ustvarja prepoznaven red v prostoru in upošteva tradicionalne vzorce, katerim sledi tudi novejša pozidava. Na **podeželju so** kmetijska zemljišča obdelana in omogočajo dobro prehransko samooskrbo države, ob tem pa se ohranja tudi lokalno/regionalno značilno podobo krajine. Mesta in naselja se dnevno oskrbujejo z lokalno hrano, pridelano na podeželju in v okolici mest. Ohranjeni naravna in **kulturna krajina** sta temelj za turizem, ki s tem krepi prepoznavnost Slovenije v širšem prostoru kot zelene, zdrave in aktivne države. **Naravni viri** so ustrezno zaščiteni, njihova raba za gospodarski razvoj je racionalna in trajnostna.